

ESIC Nieuwsbrief

Europees Studie- en Informatiecentrum v.z.w.

ESIC is lid van de Europese Beweging-België en UEF-België

In dit nummer

<i>Europese verkiezingen</i>	4
<i>Topfuncties</i>	5
<i>Juncker voorzitter</i>	6
<i>Extern beleid</i>	7
<i>Interne Markt</i>	11
<i>Milieu</i>	13
<i>Kredietcrisis</i>	15
<i>Groei en werk</i>	17
<i>ESIC 50 jaar</i>	19
<i>Plan UEF-België</i>	20

**HERNIEUW uw
ABONNEMENT**

NU

✧ *Opinie* ✧

De Europese verkiezingen van mei jl. hebben een interessante dynamiek op gang getrokken. Een voorziening van het Verdrag van Lissabon, die nu maar van toepassing werd, en die bepaalt dat de Europese Raad rekening moet houden met het 'resultaat van de Europese verkiezingen' bij de aanstelling van de voorzitter van de Europese Commissie, heeft een belangrijke institutionele verschuiving te weeg gebracht.

De grote fracties in het Europese Parlement kwamen met hun 'Spitzenkandidaten' en ze overwonnen. De grootste fractie haalde haar slag thuis, weliswaar na het vormen van een coalitie waarbinnen ook andere afspraken werden gemaakt. Deze ontwikkeling is zéér interessant omdat ze toont dat een eensgezinde opstelling binnen het Europees Parlement de Raad kan aanzetten tot een veel behoedzamer houding. Het is zeker te vroeg om te gewagen van een kanteling. Toch kon er een stukje ongeschreven, maar niettemin toegepast, 'gewoonrecht' worden toegevoegd, zonder langs een eindeloze verdragsherziening te passeren.

Er zijn verschillende topjobs te begeven binnen de volgende maanden. De voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van het Europees Parlement, de voorzitter van de eurogroep, de chef van de Europese diplomatie. Dat is niet weinig en vormt tegelijkertijd van een flink partijtje 'schaak', in de zin van 'voor dat, hoort wat'.

Abonnement
Jaarabonnement

PER e-mail
7.50 euro/4 nummers
Bankrekening
BE87 220-0316957-94

PAPIERVERSIE
10 euro/4 nummers
Enkel voor bibliotheken

Een coalitie van fracties zal uiteindelijk een belangrijke invloed uitoefenen op de politieke prioriteiten van deze vijf jaar durende legislatuur. Niet zozeer de keuze, want het moeten in ieder geval socio-economische prioriteiten worden, maar wel de accenten in dat verband zullen worden gelegd. De Europese Commissie is nu min of meer een politiek orgaan geworden.

In het domein van de economische unie moet er bovendien een institutionele versterking worden doorgevoerd om méér convergentie mogelijk te maken. Niet alle lidstaten van de EU zullen in die boot willen stappen. Er zal sprake zijn van een gedifferentieerde ontwikkeling.

Het wordt duidelijk dat het aantal intergouvernementele samenwerkingsverbanden niet kan blijven toenemen. Ten eerste omdat die bestuursvorm ondemocratisch, dus niet gelegitimeerd, is. En ten tweede, omdat die bestuursvorm kenmerken heeft van centralisatie en schreeuwend noodzakelijke vooruitgang op elk moment kan afblokken. Hetgeen als een stap voorwaarts wordt gekwalificeerd, is dus meestal een illusie.

Sommige media noemen dit proces een weg naar federalisme. Niets is minder waar. Een correct geformuleerd federalisme, betekent een bestuursvorm waar de besluitvorming democratisch gelegitimeerd en bovendien efficiënt is. Raadpleging van de basis is er eveneens. De afstand tussen de burger en de federale bestuursorganen zal er directer zijn en de beleidsvoerders kunnen door de burgers uit hun functie worden ontzet, als ze geen voldoening meer geven. Die bestuursvorm is wellicht niet eenvoudiger, maar zal in ieder geval democratischer zijn en hij vermindert aanzienlijk het democratisch deficit waar Europa sedert zijn oprichting mee moet afrekenen.

De tijd is aangebroken opdat de sturing van Europa, althans voor die lidstaten die het wensen, wordt aangepast aan de dringende noden en aan twee voorwaarden: democratie en efficiëntie. De aangewezen bestuursvorm is dan federalisme. In elk geval niet een willekeurig federalisme, maar wel een aangepaste vorm die Europa in staat stelt de verwachtingen van de bevolking en de noden van een concurrente en uitdagende multipolaire en geglobaliseerde wereld in te lossen.

In 2019 zal de vraag moeten worden gesteld of het concept van 'Spitzenkandidaten' ook niet moet worden ingevoerd voor de andere topfuncties. Na de ervaring van 2014, moet de volgende stap worden gezet gericht op 'geschikte kandidaten', die aan een kwalitatief hoogwaardig profiel beantwoorden. Dat brengt Europa wel dichterbij een democratische bestuursvorm. De legitimering en de efficiëntie bij de besluitvorming zijn daarom nog niet verbeterd.

De institutionele hervorming die heden verwacht wordt is dus geen 'beperkte bijsturing', maar moet, niets méér noch minder, een breuk betekenen met het verleden. De wijze waarop is deze van een Europese Conventie met grondwetgevende bevoegdheden. Gelet op de strijdige ambities tussen twee groepen van lidstaten, zal die bestuursvorm enkel toepasselijk zijn op die lidstaten die een federaal parcours willen aanvangen.

De houding die premier David Cameron heeft aangenomen in verband met de benoeming van J-C Juncker als voorzitter van de Europese Commissie, heeft het VK volledig geïsoleerd en zijn invloed in de EU danig verminderd. Zal Cameron in die omstandigheden nog een 'heronderhandeling van zijn engagementen' kunnen bedingen? Sommigen vrezen reeds dat een Brexit onvermijdelijk wordt. Cameron zelf is in zijn partij ook verzwakt. Zal Cameron het tij nog kunnen keren en het onvermijdelijke kunnen voorkomen?

Het buitenlands beleid van de Europese Unie laat nog steeds veel te wensen over. Zie Libië, Irak, Oekraïne e.a. haarden van onrust. Oekraïne blijft nog steeds een smeulend conflict

tussen Rusland, dat zijn 'satelliet' niet wil verliezen, en Europa dat zich tegen zijn zin moet engageren in Oekraïne. Zowel de westelijke Oekraïners als Europa moeten een genuanceerd beleid voeren om Rusland niet tot méér geweld aan te sporen. De meerderheid van Oekraïners is wel voor een toenadering met het Westen, maar een krachtige militaire interventie van de Russen kan nog steeds voor 'verrassingen' zorgen. Inmiddels versterkt Europa de economische banden met Oekraïne, tot de grote woede van het Kremlin. Deze woede kan in het beste geval worden getemperd als het Russischtalige deel van Oekraïne veel méér zelfbeschikking verwerft.

In het Midden-Oosten blijven de verschillende vuurhaarden hevig branden. Inmiddels heeft het succes van ISIS voor een nieuwe mentale mobilisatie van het Westen gezorgd. Steun wordt toegezegd aan de Iraakse en sjiiitische premier Al-Maliki. Grondtroepen worden zeker niet beloofd. Of zal het spel worden gespeeld door de levering van zware wapens aan 'goede' rebellen in Syrië. Ook Saudi Arabië is wakker geschoten. Het is begonnen met een betere bescherming van zijn grenzen en de interne veiligheid, evenals aan de 're-educatie' van Al-Quada-militanten (eveneens sunnieten, maar tegenstanders van de Isis-Kalifaat). In Irak versterken de Koerden in het Noorden hun greep op een groter deel van Irak. Zullen de Koerden, dank zij een zwakke centrale regering, hun houding verharderen en zullen ze aansturen op een onafhankelijk Koerdistan?

EuropaDebat

Europees Studie- en Informatiecentrum

[Home](#)

[EuropaActua](#)

[EuropaInfo](#)

[EuropaDebat](#)

[Links](#)

[ESIC](#)

Vermeldenswaard is de sectie **EuropaDebat**, die naast **EuropaInfo**, een plaats is waar zeer veel vragen worden gesteld. Er zijn zo veel onbeantwoorde vragen over Europa. Deze website wil bijdragen tot een noodzakelijke bewustwording.

De website EuropaDebat wil de visie van het **Europees federalisme** ruimer bekend maken in Vlaanderen.

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Een gratis dienst van ESIC aan belangstellenden - studenten of volwassenen - geeft de mogelijkheid om ESIC te raadplegen voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema dat binnen de sfeer van de Europese Unie ligt.

Contact: Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

www.europadebat.be

e-mail esic@telenet.be

Europese verkiezingen

Inzet van de verkiezingen (1)

Volgens JHH. Weiler, voorzitter van de European University Institute in Firenze, 'hebben de toegenomen bevoegdheden van het Europees Parlement geholpen om het democratisch deficit te verminderen. Dit democratisch deficit is echter niet enkel een kwestie van zwakke of sterke bevoegdheden. In het centrum van de democratie staat de keuzemogelijkheid. Namelijk de mogelijkheid van de bevolking om hun regeerders te kiezen, het principe van de verantwoordelijkheid, en te bepalen wie hen zal besturen, het principe van de vertegenwoordiging. In de EU is er geen regering in de gebruikelijke betekenis. Er is bestuur zonder een regering. Er bestaat dus geen gelegenheid in het openbare leven van de Unie waar de mensen de 'falende beleidsvoerders eruit kunnen zetten' en van regering kunnen veranderen. De voorkeur van de kiezers tijdens de Europese verkiezingen vertaalt zich zeer zwak in een omvattende beleidsrichting in de EU. Democratie zonder politiek is een gebrekkige democratie.' (CEND - 4-5/2014)

Inzet van de verkiezingen (2)

JM. Barroso, voorzitter van de Europese Commissie wijst op het keerpunt dat deze Europese verkiezingen zijn. 'Wij, pro-Europeanen, moeten de kiezers uitleggen dat de alternatieven van ons antwoord op de crisis veel erger zouden geweest zijn, veel erger dan al wat we tijdens de crisis hebben meegemaakt. Niettegenstaande alle negatieve aspecten, heeft de crisis aan de bevolking twee zaken getoond: de graad aan interdependentie door heel Europa en de nood aan verantwoordelijk leiderschap op nationaal en Europees niveau. Alleen door verenigd bij elkaar te staan kan Europa het hoofd bieden aan de uitdagingen en focussen op deze uitdagingen, die het beter dan de lidstaten kan oplossen. De EU is niet perfect. Keer u niet af van Europa. Indien je Europa niet mag, verbeter het dan. Zoek middelen om Europa intern en extern te versterken. De Europese verkiezingen zijn een gelegenheid voor de

bevolking om zich uit te spreken. (CEND - 4-5/2014)

Politiek testament van Barroso

De 'electorale dynamiek' die op gang kwam met Europese topkandidaten voor de verkiezingen, is een 'goede zaak', oordeelt Commissievoorzitter Barroso, in zijn laatste grote politieke speech in Berlijn. Maar na de verkiezingen moet er een nieuw debat komen, 'niet over personen, maar over politieke prioriteiten', vindt Barroso. Wat willen we nog gemeenschappelijk doen en beslissen in Europa? Kortom wat is onze visie? Voor de Commissievoorzitter is de crisis een breuklijn: 'het einde van het tijdperk van impliciete consensus, de bijna intuïtieve Europese integratie'. Vandaar de noodzaak van een breed politiek en maatschappelijk debat over de breedte en de diepte van de integratie, wie daaraan wil meedoen en waartoe'. Barroso wijst de recepten af van de 'federalisten' zoals Guy Verhofstadt. Hij pleit voor méér Europa, maar op een organische manier, via 'hervormingen en niet via revolutie'. Een gigantisch probleem is wel dat de Europese politiek te weinig draagvlak heeft', vindt Barroso. Om de legitimiteit van Europa te versterken moeten de politieke handicaps worden aangepakt. Dat vergt geen nieuw Europees verdrag, geen nieuwe Europese instellingen, maar wel politieke wil. En nationale politici die verantwoordelijkheid opnemen voor 'hun Europese afspraken'. Een kern-Europa rond de eurolanden 'maakt om het even welke periferie zwakker', waarschuwt Barroso. (De Tijd - K. Van Haver - 9/05/2014)

Europa: belangrijkste stembiljet

In deze kiescampagne gaat de aandacht vooral uit naar de Vlaamse partijen. Maar het is Europa dat de komende jaren alle belangrijke beslissingen neemt. De media en de publieke opinie mogen zich blindstarten op de strijd tussen de Vlaamse politieke partijen, uiteindelijk bepaalt de volgende Europese Commissie hoeveel speelruimte de Belgische

politici krijgen. Bij de bevolking leeft een zeer grote bezorgdheid over de houdbaarheid van ons sociaal systeem. Alles bij het oude laten is contraproductief. Of we doen een stap voorwaarts en kiezen voor een sterker en beter functionerend Europa, dat in staat is het Europees sociaal model te vrijwaren. (De Tijd - prof. Marc Hooghe - 23/05/2014)

Na de verkiezingen

Het gevaar is wat we waarschijnlijk in het Europees Parlement zullen zien: een soort stilzwijgende grote coalitie van de traditionele blokken om de antipartijen de pas af te snijden. Die anti-partijen zullen nog altijd te weinig zetels hebben om een centristische grote coalitie te verslaan. Dat is toch een goede zaak? Natuurlijk, op korte termijn. maar alleen als de grote coalitie een ingrijpende hervorming van de Europese Unie steunt. Als de stille coalitie in de volgende vijf jaar de wil van de Europeanen negeert, zullen de volgende verkiezingen nog sterker anti-Europees zijn. Want dan zullen alle gevestigde partijen samen aansprakelijk worden gesteld voor de mislukking. (De Standaard - T. Garton Ash - 26/05/2014)

Toekomst van hun kinderen

Eén ding hebben alle anti's met elkaar gemeen: de vrees voor de toekomst van hun kinderen. Tot een jaar of tien geleden ging iedereen ervan uit dat de volgende generatie Europeanen het beter zou hebben dan de huidige. 'Europa paste in het grote verhaal van de vooruitgang. De Europese Unie is geen doel op zich. Ze is een middel om haar burgers een beter leven te geven: meer welvaart, vrijheid en veiligheid. Dat betere leven moet nu een grote prioriteit zijn. Vergeet de eindeloze institutionele debatten. De vraag is niet 'méér of minder Europa?', maar wel: 'wat méér en wat minder?' We hebben een Europese Commissie vol talenten nodig,

aangevoerd door iemand die zijn of haar kunnen heeft bewezen. Iemand die alles op alles zal zetten om de legioenen van misnoegden ervan te overtuigen dat hun kinderen een betere toekomst zullen krijgen en dat Europa daarvoor zal zorgen. Zo zou het moeten gaan. (De Standaard - T. Garton Ash - 26/05/2014)

Eurosceptici drukken hun stempel niet op Brussel

Of de eurosceptici ook hun stempel op het Europees Parlement zullen drukken, valt te betwijfelen. De ervaring leert dat Brussel en Straatsburg niet hun eerste bekommernis zijn, maar dat ze veeleer de Europese verkiezingen gebruiken als een opstap om nationaal door te breken. Bovendien blinken eurosceptici niet altijd uit door hun parlementaire werkzaamheden. Het absenteïsme is zeer hoog en inhoudelijk op dossiers wegen is doorgaans niet aan hen besteed. Media-aandacht trekken daarentegen kunnen ze als de besten. (De Tijd - prof. Steven Van Hecke - 27/05/2014)

Moeilijk

Frankrijk vormt een groot probleem. Het kernland uit de eurozone heeft al lang de rol moeten lossen en zit in economisch slechte papieren. De positie van Hollande is dermate ondergraven dat de Franse president zich schrap zal zetten en op alle manieren zal proberen de noodzakelijke economische ingrepen uit te stellen. Dat wordt op zijn beurt een probleem voor de geloofwaardigheid van de eurozone. dat betekent dat de sfeer op de Europese toppen gespannen zal zijn en dat knopen veel moeilijker doorgemaakt kunnen worden. De Europese besluitvorming is nooit een toonbeeld van snelheid geweest. De opmars van de eurosceptische partijen gaat dat hele proces nog moeilijker maken. (De Tijd - J. Vanempen - 27/05/2014)

Topfuncties

Nog een lange weg te gaan (1)

Het systeem van de 'Spitzenkandidaat' - één boegbeeld per politieke familie - moest een echte pan-Europese politieke ruimte creëren.

Dat is slechts gedeeltelijk gelukt. De Europese stembusslag bleef in hoge mate een optelsom van 28 nationale verkiezingen. Elke politieke

familie zou een politiek boegbeeld naar voren schuiven dat in heel Europa campagne zou voeren. Tevens werd ervan uit gegaan dat de de Spitzenkandidaat de electorale strijd zou individualiseren en zo de interesse van de Europeanen voor Europese thema's zou verhogen. Eén tendens vertoont inderdaad pan-Europese trekjes tegen het establishment. Deze kiezers revolteren tegen een wereld waarin ze zich niet meer thuisvoelen. De EU wordt gezien als instrument van de globalisering, of wordt alleszins verweten dat ze hen niet beschermt tegen de gevolgen ervan. (De Standaard - E. Neefs - 27/05/2014)

Nog een lange weg te gaan (2)

Janis Emmaouilidis van het European Policy Centre is het ermee eens dat we nog geen Europees debat hebben gehad, dat de Spitzenkandidaten zichtbaarheid misten en door grote massa's kiezers niet werden herkend. 'Maar het zou fout zijn het experiment alleen op zijn huidige prestaties te beoordelen. Het is weinig realistisch te verwachten dat één verkiezing zo'n Europese politieke ruimte zou creëren. Uit die eerste keer moeten nu lessen worden getrokken, maar het systeem deugt', vindt hij. Ondanks de tekortkomingen was het systeem van de Spitzenkandidaat een waardevolle bijdrage aan de Europese democratie. (De Standaard - E. Neefs - 27/05/2014)

Links eist twee topjobs op

In ruil voor steun aan JC. Juncker, eisen de sociaal-democratische leiders twee topjobs op. De Duitser Martin Schulz bevestigde dat hij zich kandidaat stelt om voorzitter te blijven van het Europees Parlement. En de sociaal-democraten gaan ook voor de opvolger van Herman Van Rompuy als voorzitter van de Europese Raad. Namen die hiervoor circuleren, zijn die van de Deense premier Helle Thorning-Schmidt (met stip), Enrico Letta of JM. Ayrault. In dat geval mogen de christen-democraten een

kandidaat zoeken om Catherine Ashton te vervangen als 'Europees minister van Buitenlandse zaken'. Namen die hier genoemd worden, zijn de Poolse minister Radek Sikorski en de Bulgaarse Kristalina Georgieva, nu Europees Commissaris voor Humanitaire Hulp. (De Standaard - bar - 23/06/2014)

Pro-Europese meerderheid

De christen-democraten en de sociaal-democraten in het Europees Parlement betrekken de liberale fractie van Guy Verhofstadt bij de vorming van een pro-Europese meerderheid. Op basis van een akkoord tussen de twee grote fracties, gaat de Duitser Martin Schulz voor zijn herverkiezing als parlamentsvoorzitter voor de komende 2,5 jaar. Toch is niet zeker dat hij aan een meerderheid van 376 zetels geraakt. De kans is groot dat er dissidenten zijn binnen zijn eigen sociaal-democratische fractie (Labour) én binnen de christen-democratische EVP-fractie (Fidesz). Dat maakt dat Verhofstadt voortaan mee kan gaan onderhandelen over de inhoud en timing van het inhoudelijk programma voor het volgende Parlement en de Commissie-Juncker. (De standaard - 27/06/2014)

Links slaat slagje

Besparingen om overheidstekorten terug te dringen, mogen niet ten koste gaan van economische groei. Dat staat met zoveel woorden in de slotverklaring die de 28 EU-leiders tijdens hun top in Ieper op 27/06/2014 goedkeuren. Dat komt neer op méér flexibiliteit bij de toepassing van de regels van het stabiliteitspact. Een herziening van de regels - zoals de fameuze 3%-regel - komt er niet. Zoiets laat de Duitse kanselier Angela Merkel niet gebeuren. Of het meer is dan een zoethoudertje, zal later blijken. (De Standaard - B. Beirlant - 27/06/2014)

Juncker Commissievoorzitter

26 Europese leiders steunden
JC. Juncker, twee stemden tegen

Namelijk David Cameron en Victor Orban. Het Verdrag van Lissabon schafte het vetorecht af voor dit soort beslissingen.

Juncker kreeg al na 25 mei de steun van de meeste fracties in het Europees Parlement. Ze willen immers in Europa een 'normale' parlementaire democratie installeren, waarbij de regering, de EU-Commissie, gedragen wordt door een meerderheid in het parlement. De EU-leiders geven Juncker nu een 'strategische agenda' mee: groei en jobs als absolute prioriteit, aandacht voor de noden van de burger, een Europees energie- en klimaatbeleid, beter beheer van de grenzen en een assertief buitenlands beleid. De Europese leiders willen niet dat de keuze van Juncker een precedent schept. Daarom vragen ze een evaluatie van het proces voor het einde van dit mandaat van vijf jaar. (De Tijd - K. Van Haver - 28/06/2014)

Wie wint machtsstrijd met EU-leiders?

Volgens het Europees Verdrag is en blijft de voordracht van de Commissievoorzitter een privilege van de staats- en regeringsleiders. Maar al tijdens de campagne dreigden de drie belangrijkste topkandidaten met een institutionele crisis als de Europese Raad met een andere kandidaat op de proppen zou komen via een 'achterkamerdeal'. Omdat de EU zich zo'n crisis niet kan veroorloven, moest 'formateur' Herman Van Rompuy besluiten dat er geen alternatief was voor Juncker. Zo won het Europees Parlement de machtsstrijd met de Europese Raad, die één van zijn privileges moest opgeven. (De Standaard - B. Beirlant - 28/06/2014)

Extern beleid

Top EU-Afrika

Veiligheid, migratie en handel: dat zijn de belangrijkste thema's op de Europees-Afrikaanse top die in Brussel begon. Veiligheid stond bovenaan de tweedaagse vergadermarathon. Deze week lanceerde de EU de militaire operatie Eufor RCA, waarvoor tegen eind mei zowat 800 Europese militairen worden ingezet. Tijdens de persconferentie met Merkel stelde Hollande een alliantie tussen Europa en Afrika voor. De nadruk moet liggen op veiligheid, economische groei en de strijd tegen klimaatopwarming. Het opkrikken van de handelsrelaties moet de stabiliteit en ontwikkeling van Afrika bevorderen. Dat moet het continent minder afhankelijk maken van ontwikkelingshulp, waarvan de EU de grootste donor is. Europa is ook de belangrijkste handelspartner: de afgelopen tien jaar verdubbelde de handel tussen beide continenten. (De Tijd - E. Ziarczyk - 3/04/2014)

China's koerswijziging

China pompt opnieuw miljarden in een stimuleringsplan. 'De economie koelt geleidelijk af omdat de kwaliteit primeert op de kwantiteit', zegt Juzhong Zhuang van de Aziatische Ontwikkelingsbank. Premier Li schuift een bbp groei van 7,5% als doel naar voren. De

autoriteiten beperkten bijvoorbeeld de kredietgroei en pakten overcapaciteit in de industrie aan. Door opnieuw te investeren in grote bouwprojecten lijkt de regering terug te grijpen naar de oude recepten. (De Tijd - E. Ziarczyk - 4/04/2014)

China niet langer het paradijs

De export vanuit Vlaanderen naar China gaat in dalende lijn. Ook als investeringsland verliest China aan attractiviteit. Wat is er aan de hand? Alle Europese bedrijven hebben te kampen met exportproblemen naar groeilanden als China. Dat heeft veel te maken met de sterke koers van de Europese eenheidsmunt tegenover de lokale munten en - vooral - tegenover de Amerikaanse dollar. Het verzwakt de slagkracht van de Europese bedrijven tegenover hun Amerikaanse concurrenten. De verloren aantrekkingskracht heeft volgens de Europees-Chinese Kamer van Koophandel te maken met de vertraging in de Chinese economische groei en de aanhoudende handelsbelemmeringen, maar ook met de stilaan olopemde loon- en productiekosten en - verrassend - met een steeds moeilijker zoektocht naar geschoolde arbeidskrachten in China. (De Standaard - J. Rasking - 2/06/2014)

G7: één lijn tegen Rusland

Voor een Rusland dat de Krim annexeert, is in die club geen plaats meer. Historische resultaten leverde de allereerste G7 in Brussel niet op. Toch tekenen zich enkele opmerkelijke trends af. Europa en de VS rolden de voorbije maanden tegen Moskou een batterij sancties uit na de annexatie van de Krim en de verdere escalatie van het geweld in Oost-Oekraïne. De G7 stuurt nu aan op een politieke dialoog tussen Rusland en Oekraïne. De leiders van de G7 weigeren de 'wederrechtelijke annexatie' van de Krim door Rusland te erkennen. Tegelijk nemen de rijke landen Oekraïne in de arm om het land binnen de westelijke invloedssfeer te houden. De leiders van de G7 willen de groeivoorzichten vooral aanwenden voor het creëren van jobs en duurzame investeringen. Herstel van de kredietverlening is daarbij cruciaal. De zeven bevestigden ook de afspraken in het kader van de G20 om belastingontwijking te bestrijden en over te stappen op automatische uitwisseling van fiscale gegevens. De energietoevoer inzetten als wapen is onaanvaardbaar voor de G7. Daarom sturen de leden van de club aan op diversificatie, de modernisering van de infrastructuur en een omslag naar koolstofarme energie. De leiders zetten in op een nieuw wereldwijd ambitieus klimaatakkoord op de klimaatconferentie van 2015 in Parijs. (De Tijd - K. Van Haver - 6/06/2014)

Koerden ruiken hun kans

Terwijl Irak uiteen dreigt te vallen, breiden Koerdische strijders hun gebied uit. 'Het is tijd voor het Koerdische volk om zijn toekomst te bepalen.' De 4 miljoen Koerden in Noord-Irak hebben sinds de verdrijving van Saddam Hoessein in 2003 hun eigen autonome regio, compleet met een parlement, een volkslied, een vlag, eigen strijdkrachten en binnenkort mogelijk eigen geld. Profiterend van de aftocht van de Iraakse regeringstroepen hebben Koerdische strijders de oliestad Kirkuk ingenomen. De Koerdische regio is de afgelopen weken begonnen met haar eerste serieuze olie-export. De Koerden hopen zo nog onafhankelijker te worden van de centrale regering in Bagdad. De regering van de Koerdische regio ligt al jaren overhoop met de

machthebbers in Bagdad over de verdeling van de nationale olie-inkomsten. De Verenigde Staten steunen het Koerdische streven naar onafhankelijkheid niet. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken bezocht eerder deze week de Koerdische regio om Barzani en zijn mensen aan te sporen de eenheid van de Iraakse staat te respecteren. Ook de buurlanden Turkije, Syrië en Iran voelen niets voor Koerdische onafhankelijkheid, omdat ze ook opstandige Koerdische minderheden hebben. (De Tijd - A. van der Ziel - 27/06/2014)

Iraanse strategie in gevaar

De strategische tegenstanders van Iran - Israël, het Soennitische koningshuis van oliegigant Sadi-Arabië, en de Verenigde Staten - moesten de voorbije jaren terrein prijsgeven op Iran en zijn project van de 'sjiitische halve maan' die van Iran via Irak en Syrië tot in Libanon strekt. Maar nu is er de opmars van Isis in Irak, die de hele regio in een bloedig sektarisch conflict dreigt te trekken, een wat onverwacht gevaarlijk gevolg van de Iraanse strategie. De 'Islamitische Staat van Irak en de Levant' kreeg tot vorige week opmerkelijk weinig militair weerwerk van het Syrische regime. Pas deze week vond de luchtmacht van de Assads Isis-doelwitten op hun kaart, mogelijk na een dringend telefoontje uit Iran. Onder president Barack Obama heeft Washington zich grotendeels afzijdig gehouden in het Midden-Oosten. Maar de opmars van Isis noopt nu ook de VS tot ingrijpen. Hoe dat te doen zonder, uiteindelijk, de Iraanse strategie in het Midden-Oosten verder te faciliteren, is de vraag die Washington dezer dagen hoofdpijn bezorgt. Dat Londen zijn ambassade wil heropenen in Teheran, wijst erop dat het Westen intensiever met Iran wil praten. Maar de aankondiging wijst er ook op dat Iran nu plots het Westen nodig heeft. Veel van wat Iran de vorige jaren met opmerkelijk succes in het Arabische Midden-Oosten heeft proberen te bewerkstelligen staat plots op de helling. (De Standaard - J. De Cock - 18/06/2014)

Hogere gasprijs voor Oekraïne

Gazprom zet Oekraïne het mes op de keel.

De Russische gasreus zadelde Kiev op met een fors hogere gasprijs. De NAVO beet terug door de steun aan Oost-Europa te vergroten. Vanaf 1 april rekent Gazprom 385,5 dollar per 1000 cbm geleverd gas aan. Geen enkel Europees land krijgt zo'n zware factuur gepresenteerd van Gazprom. De afgelopen drie maanden moesten de autoriteiten in Kiev slechts 268,5 dollar per 1000 cbm neertellen. Volgens Gazprom heeft Kiev een betalingsachterstand van 1,7 miljard dollar. De minister van Defensie van de 28 NAVO-landen besloten alle samenwerking met Rusland op te schorten. Ze gaan daarentegen wel de relatie met Oekraïne uitdiepen. Dat land is geen lid van de NAVO, maar de alliantie beschouwt het als een bevoorrechte partner. De NAVO-top voelt zich bedrogen door de Russen. De NAVO stak jarenlang tijd en energie in het opbouwen van een vertrouwensrelatie met Moskou. De annexatie van de Krim heeft dat vertrouwen in één klap onderuitgehaald. (De Tijd - LD en EZ - 2/04/2014)

Waarom Poetin een bocht maakt?

Het onder controle krijgen van Oost-Oekraïne gaat voor Rusland niet op rolletjes. De 'zwijgende meerderheid' is wel tegen Kiev, maar daarmee nog niet voor Moskou. Bij de bezette overheidsgebouwen en politiebureaus verzamelen zich vooralsnog geen grote solidaire massa's. Er zijn acht mogelijke motieven die een bocht van Poetin kunnen motiveren. De separatistische Volksrepubliek Donetsk is niet staat het referendum zelfs maar een minimum aureool van geloofwaardigheid te geven. De milities in het oosten gaan het militair niet redden zonder een openlijke Russische interventie. Een pro-Russische politieke partij is er nog niet. De pro-Russische presidentskandidaten moeten invloed herwinnen. Een nieuw front in Odessa openen is dramatisch mislukt. De westerse sancties doen serieus pijn in Rusland. De economische chantage van Oekraïne werkt ook goed. Zijn er nog adders onder het gras? Poetin heeft niet gezegd dat hij de uitslag van de presidentsverkiezingen a priori legitiem erkent. (De Standaard - H. Smeets - 9/05/2014)

Zo snel mogelijk bij Rusland

Een dag na het omstreden 'referendum' over onafhankelijkheid hebben de separatisten in het oosten van Oekraïne Rusland om hulp gevraagd. De leiders van de door niemand erkende 'volksrepublieken' Donetsk en Loegansk willen hun 'mandaat' zo snel mogelijk verzilveren. 'Premier' Denis Poesjilin las gisteren een onafhankelijkheidsverklaring voor van zijn 'Donetsk-republiek'. Hij richtte meteen een formeel verzoek aan Moskou om de regio te laten toetreden tot de Russische Federatie. Poesjilins collega's in Loegansk hebben Rusland gevraagd 'vredestroepen' te sturen. De Verenigde Naties wordt verzocht de onafhankelijkheid van hun regio te erkennen. Kiev negeert het 'referendum' volkomen en spreekt van 'een farce'. Er waren geen officiële verkiezingswaarnemers om de gang van zaken tijdens het 'referendum' te controleren. De meeste inwoners van Donetsk leken de volksraadpleging te negeren. Dat wekt geen verbazing, omdat uit opiniepeilingen is gebleken dat een meerderheid in deze regio's voor het behoud van de territoriale integriteit van Oekraïne is en niets moet hebben van separatisme. Donetsk en Loegansk zijn wel de twee regio's waar de separatistische sentimenten veruit het sterkst zijn. Ongeveer een kwart van de bevolking zou zich bij Rusland willen aansluiten. Van Rusland verwachten ze naast bescherming ook economische steun. (De Tijd - G. Groot Koerkamp - 13/05/2014)

Verenigde armen van Europa

Obama beloofde in Warschau om extra Amerikaanse troepen in Oost-Europa te ontplooiën. Maar die zullen de crisis om Oekraïne niet oplossen, schrijft Sven Biscop, directeur Egmont/KIIB en professor UGent. Eigenlijk willen de VS een signaal geven aan Europa om zelf méér te investeren in zijn veiligheid. De VS maken een miljard dollar vrij om tijdelijk extra Amerikaanse troepen in Oost-Europa te ontplooiën en te oefenen met bondgenoten en partners (600 manschappen). President Obama kondigde dit initiatief aan in Warschau, net voor hij naar Brussel afreisde voor de vergadering van de G7. Obama wil aantonen dat Artikel 5 van het NAVO-verdrag, de bijstandsgarantie in geval van een aanval, echt wel serieus te nemen is. De EU-lidstaten

geven ondanks de vele besparingen samen nog steeds 160 miljard euro aan defensie uit. Het echte probleem is dat vele landen nog steeds heel wat nutteloze eenheden en uitrusting in hun arsenaal hebben, die noch voor verdediging van het eigen grondgebied noch voor crisismanagement buiten Europa inzetbaar zijn. Simpel gezegd: door de manier waarop we het geld besteden, wordt een groot deel verspild. De echte oplossing is verregaande defensie- samenwerking tussen de Europeanen onderling. (De Standaard - prof. Sven Biscop - 6/06/2014)

Vredesplan voor oostelijke regio

De Oekraïense president, Petro Porosjenko, heeft gisteren een plan ontvouwd dat vrede moet brengen in het oosten van het land. Maar pro-Russische separatisten schoten het voorstel al af. Na een nachtelijk telefonisch overleg met zijn Russische evenknie lanceerde hij een vredesplan voor de onrustige oostelijke regio. Dat plan treedt in werking zodra ik een eenzijdig staakt-het-vuren aankondig', stelde Porosjenko. Een kort staakt-het-vuren moet 'Russische huurlingen' de kans geven het Oekraïense grondgebied te verlaten. De grens tussen Oekraïne en Rusland gaat daarna dicht. Wie de wapens neerlegt en geen te erge misdaden beging in de afgelopen maanden, komt in aanmerking voor amnestie. Kort na zijn verkiezing tot president op 25 mei tilde Porosjenko het regeringsoffensief dan ook naar een hoger niveau. (De Tijd - L. Dierckx - 19/06/2014)

Staakt-het-vuren krijgt toch een kans?

Na de Oekraïense president kondigden ook de pro-Russische opstandelingen een bestand af. Als Moskou het plan van Porosjenko niet steunt, 'mag president Poetin er niet aan twifelen dat de EU klaar staan om maatregelen te treffen', zei de Britse minister van Buitenlandse Zaken. Het door het pro-Russische kamp afgekondigde bestand lijkt er echter op te wijzen dat ook Moskou op een de-escalatie aanstuurt. (De Tijd - K. Van Haver - 24/06/2014)

Drie ex-Sovjetlanden in EU-invloedsfeer

De 28 staats- en regeringsleiders van de EU ondertekenen deze morgen associatieverdragen met Oekraïne, Georgië en Moldavië. Met zo'n verdrag haalt de EU de politieker en economische banden aan en trekt het de drie ex-Sovjetstaten binnen in zijn invloedsfeer. De EU versnelde het proces als reactie op de Russische inmenging in Oekraïne. Moskou werkt zelf aan een eigen douane-unie met Kazachstan, Wit-Rusland en Armenië. Ook daarom besloot de EU de ondertekening van de verdragen met de drie landen te vervroegen. De 28 EU-landen zullen zich niet uitspreken voor strengere sancties tegen Rusland wegens zijn inmenging in Oekraïne. De VS sturen daar op aan, maar verschillende landen houden die boot af. De EU dreigt wel met nieuwe sancties als er geen einde komt 'aan de stroom van wapens en militairen over de grens' met Rusland. Porosjenko belooft een decentralisering van het bestuur en een betere bescherming van de Russischtaligen. (De Standaard - bar - 27/06/2014)

Europeanen bouwen drone

De drie belangrijkste Europese luchtvaartconcerns hebben een plan uitgewerkt om een Europese militaire drone te bouwen. Ze maakten hun voorstel over aan de ministeries van Defensie van Frankrijk, Duitsland en Italië. Airbus, Dassault Aviation en Alenia Aermacchi willen een 'definitiefase opstarten' die al werd voorbereid door gezamenlijke teams. Tijdens de definitiefase moeten de drie landen hun eisen voor de drone vastleggen, in samenwerking met hun legers en de industrie. Het plan van de bedrijven zou leiden tot een betaalbare oplossing tegen 2020. (De Standaard - belga - 20/05/2014)

Obama pleit voor ander buitenlandbeleid

'Het is niet omdat we de beste hamer hebben, dat elk probleem een nagel is om op te slaan.' Met die metafoer vat de Amerikaanse president zijn pragmatisch buitenlandbeleid samen. Voor de afgestudeerde cadetten van de militaire

academie West Point greep de president de kans om zijn visie op de Amerikaanse buitenlandpolitiek te duiden op een moment dat hij veel kritiek krijgt over zijn timide reactie op enkele crisissen in de wereld, gaande van Syrië over Oekraïne tot Afghanistan. Volgens Obama hebben de VS in het verleden echter te gretig voor een militaire optie gekozen zonder ernstig over de potentiële gevolgen na te denken. De toespraak was bedoeld om een pagina om te slaan in de Amerikaanse buitenlandpolitiek

en het midden te zoeken tussen de drang om overall tussenbeide te komen en de neiging om zich isolationistisch op te stellen, wat Obama volgens critici te veel doet. De president liet niet na gespierde taal te gebruiken. 'Mijn boodschap komt hierop neer: Amerika moet altijd leiden op het wereldtoneel. Als we het niet doen, dan doet niemand het.' En ook: 'de Verenigde Staten zijn het enige land waar niemand omheen kan.' (De Tijd - R. Verrycken - 30/05/25014)

Interne markt

Nieuwe regels voor grensoverschrijdende handel

De Europese Commissie heeft nieuwe regels voorgesteld die een aantal hindernissen moet wegnemen bij het oprichten van bijhuizen in andere lidstaten van de EU. Dit is een minder ambitieuze versie van het voorstel uit 2008, waarin een EU-statuut voor privé bedrijven werd voorgesteld. Het voorstel vraagt de lidstaten een wettelijke basis in het leven te roepen, namelijk voor bedrijven die slechts één eigenaar hebben (dat is het geval voor de meeste filialen). Deze regels moeten de KMO's in staat stellen om beter gebruik te maken van de interne markt. Verschillende lidstaten zijn ontgoocheld omdat het voorstel de lidstaten zeer veel vrijheid geeft en de waarschijnlijkheid verhoogd voor onderling afwijkende nationale regels. (European Voice - N. Hirst - 10/04/2014)

European Business Summit

De Europese zakentop in Brussel wil ondernemers de kans geven 'om hun prioriteiten te presenteren', vlak voor de Europese verkiezingen. Een van de druk besproken onderwerpen op de top is het vrijhandelsakkoord tussen de EU en de VS, waar de volgende Europese Commissie verder over zal moeten onderhandelen. De 'Alliantie D19-D20' troepte samen om haar ongenoegen te tonen over de gang van zaken. Volgens de drukgroep, die bestaat

uit landbouwers, ngo's, vakbonden en andere activisten, staat de Europese Commissie in die onderhandelingen alleen maar open voor 'big business'. De onderhandelaars moeten zich amper democratische verantwoorden en weigeren de critici van het akkoord te ontmoeten, hekelt de Alliantie. (De Tijd - P. Haeck - 15/05/2014)

Wapen tegen overnames

Onder de vlag van 'economisch patriottisme' heeft Frankrijk een decreet uitgevaardigd waarbij de overheid 'de strategische belangen' bij een overnamebod kan vrijwaren. Het decreet legt buitenlandse groepen op dat ze een voorafgaand akkoord van het ministerie van Economie moeten hebben bij overnames. Franse bedrijven in de energiesector, de transportsector, de waterbehandeling, de gezondheidszorg en de telecom vallen voortaan onder 'strategische belangen.' Met het nieuwe decreet in de hand kan de Franse regering wegen op het dossier. De overheid kan uitdrukkelijk de verkoop van sommige onderdelen verbieden of garanties eisen van de overnemer. De Europese Commissie waarschuwde Frankrijk echter onmiddellijk voor protectionistische reflexen. De Franse eurocommissaris voor de Interne Markt maakte duidelijk dat Europa er nauwgezet op zal toezien dat Frankrijk zijn greep op overnames niet te fel verstrakt. (De Tijd - J. Vanempten - 16/05/25014)

Naar medische zorgen zonder

grenzen?

Als het van de EU afhangt, kunnen patiënten straks in om het even welke lidstaat voor gelijk welke medische zorg terecht, en dat tegen dezelfde terugbetalingsvoorwaarden als in hun eigen land. De EU-richtlijn die Europese artsen er straks toe verplicht om beeldvorming bij hun klanten te registreren en (de straling) zo laag mogelijk te houden, is een opstapje naar zo'n Europa zondere medische binnengrenzen. Vandaag is het nog niet zo ver, maar als medische gegevens eenmaal in alle lidstaten in te kijken zijn, wordt de drempel voor Europeanen om zich in het buitenland te laten verzorgen, veel lager. (De Standaard - hvde - 24/04/2014)

EU pakt toplonen aan

Aandeelhouders van Europese 10.000 beursgenoteerde bedrijven krijgen een zeg over de lonen van 'hun' topmanagers en over de verhouding tot het gemiddeld salaris in dat bedrijf. Eurocommissaris Michel Barnier legt met dit plan een van zijn laatste grote wetgevingsvoorstellen op tafel. Ook voor de managers van investeringsfondsen en hefboomfondsen kwam er een strakke Europese omkadering. Zachte dwang haalde blijkbaar niet veel uit, daarom schakelt Barnier een snelheid hoger en gaat via een omweg: de aandeelhouders krijgen een beslissende stem in het loonbeleid. (De Tijd - K. Van Haver - 10/04/2014)

Vaart zetten achter eenmaking luchtruim

De Europese Commissie heeft België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en Luxemburg (FABEC) aangemaand om méér vaart te zetten achter de eenmaking van hun luchtruim. De Commissie opende een procedure tegen de vijf EU-lidstaten. Het opheffen van de landsgrenzen in het vliegverkeer zal volgens de Commissie het aantal vertragingen indijken, het brandstofverbruik temperen en de uitstoot van broeikasgassen verminderen. In dat kader moeten nationale luchtvaartleiders samenwerken in negen regionale luchtruiblokken, die tegen december 2012 gevormd moesten worden. FABEC trad in juni 2013 eindelijk in werking, maar volgens de

Commissie vordert de reorganisatie van het luchtruim in de praktijk te traag. Op dit moment bestaan die luchtvaartblokken alleen op papier. FABEC is het eerste blok dat in gebreke werd gesteld. De lidstaten hebben twee maanden tijd om te reageren. De procedure kan uiteindelijk tot het Europees Hof van Justitie leiden. (De Standaard - belga - 16/04/2014)

Belgisch-Luxemburgse gasmarkt?

België en Luxemburg krijgen volgend jaar een eengemaakte gasmarkt. Dat is een primeur binnen de Europese Unie. De Belgische gasnetbeheerder Fluxys en zijn Luxemburgse tegenhanger Creos hebben een akkoord gesloten over de eenmaking. De twee bedrijven verzekeren dat het geen grote gevolgen zal hebben voor de consument. Een concrete datum voor de integratie kan nog niet worden genoemd. Dat zal ondermeer afhangen van de opmerkingen van de regulatoren. Men verwacht niet dat die nog roet in het eten komen gooien. (De Standaard - belga - 23/05/2014)

Europa beperkt gebruik gewassen voor biobrandstof

De Europese transportsector mag tegen 2020 op maximaal 7% aan 'traditionele' biobrandstoffen rijden. Dat kwamen de Europese ministers van Energie overeen. Met dat compromis beperken de lidstaten doelbewust het gebruik van biobrandstoffen uit landbouwgewassen zoals koolzaad en soja. De teelt van biobrandstoffen heeft een grote impact op de voedselvoorzieningen en leidt tevens tot ontbossing. België en Portugal stemden als enige landen tegen het compromis, omdat de wetgeving 'niet ver genoeg gaat'. Ze rekenen op het Europees Parlement om de limiet te verlagen en meer ruimte te creëren voor de 'nieuwe generatie' biobrandstoffen. (De Tijd - K. Van Haver - 14/06/2014)

BASF naar VS

De grootste investering ooit van de Duitse chemiereus BASF is niet voor Europa, maar voor de VS. Met dank aan het schaliegas. BASF overweegt serieus meer dan 1 miljard

euro te investeren in een polypropyleenfabriek op de kust van de Golf van Mexico in de VS. Dat heeft alles te maken met het goedkope schaliegas dat in de VS wordt bovengehaald. Sommige landen in Europa willen helemaal niets weten van schaliegas. De VS zijn in enkele jaren tijd het nieuwe walhalla voor de chemiereuzen geworden. Tot in februari

2014 waren er al 148 aan schaliegas gelinkte investeringen in de Amerikaanse chemische industrie aangekondigd. Opvallend is ook dat iets meer dan de helft van de aangekondigde investeringen gebeurde door bedrijven van buiten de VS. (De Tijd - B. Broens - 3/05/2014)

Milieu

Beperkte CO2-taks voor vliegtuigmaatschappijen

In 2012 koos Europa voor de vlucht vooruit: voortaan zouden alle vluchten van en naar Europa onderworpen worden aan de CO2-taks. Meteen rees er wereldwijd protest. EU wijkt uiteindelijk voor druk van de VS en China. De rest van de wereld was nog niet klaar, verklaarde Jos Delbeke, klimaatstopman bij de Europese Commissie. Het Europees Parlement keurde een compromis goed. Uit vrees voor een handelsoorlog wordt de CO2-taks voor vliegtuigmaatschappijen beperkt tot vluchten binnen Europa. Gehoopt wordt dat het Europese voorbeeld wereldwijd navolging krijgt. De luchtvaart is goed voor 5% van de door de mens veroorzaakte uitstoot die verantwoordelijk wordt gehouden voor de opwarming van de aarde. Het Europees Parlement besliste dat in 2017 het oorspronkelijke plan in werking treedt, tenzij er een wereldwijd systeem ingevoerd wordt. Het Europese voorstel is een experiment. Als het model in Europa werkt, dan zal het ook makkelijker zijn om het elders in te voeren. (De Standaard - D. De Smet - 4/04/2014)

Ambitieuw klimaatplan voor de VS

De VS stellen hun meest ambitieuze plan ooit voor om de opwarming van de aarde tegen te gaan. In opdracht van president Obama legt het ministerie van Milieu uitstootregels op aan bestaande elektriciteitscentrales. Zij zijn de grootste bron van koolstofdioxide in de atmosfeer. De grote meerderheid daarvan wekt elektriciteit op uit steenkool. De bedoeling is om de rol van die energiebron aanzienlijk te verkleinen. Voor Obama gaat het om een van

de belangrijkste initiatieven van zijn tweede ambtstermijn. De voorstellen geven veel macht aan de deelstaten. Die krijgen de keuze uit meerdere opties om de uitstootnormen te bereiken. Zo kunnen ze kiezen voor de ontwikkeling van meer schone energie, voor meer elektriciteit uit aardgas of voor een systeem waarbij uitstootrechten worden verhandeld, of zich voegen bij staten waar die markt al bestaat, zoals onder meer het geval is in negen noord-oostelijke staten. Naar verwachting zal het manoeuvre van Obama op veel protest botsen in Republikeinse kringen of bij sommige Democraten. Als de onderhandelingen in de VS erin slagen Obama's klimaatplannen te torpederen, dan riskeren de internationale klimaatonderhandelingen terug te stranden. Dan zal de grootste vervuiler, China, opnieuw de inactiviteit van de VS inroepen om zelf niet veel te doen. (De Tijd - R. Verrycken - 2/07/2014)

Energie- en voedselcrisis in EU

Een energie en voedselcrisis is aan het opdoemen in de EU omwille van de geopolitieke ontwikkelingen in Oekraïne en het gebrek aan actie tegen de opwarming van de aarde, stelt Oxfam. De crisis in Oekraïne en de spanningen met Rusland zijn een waarschuwing voor Europa om de energiemix te herzien. Tegelijk wordt de voedselimport in Europa - de grootste importeur van voedsel wereldwijd - bedreigd door de overmatige afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Nochtans engageert de EU zich om iets te doen aan de opwarming van de aarde, die de armsten in de wereld nog hongeriger maakt

omdat ze de voedselproductie bedreigt. (De Standaard - belga - 3/06/2014)

Duitsland remt vergroening af

De Duitse regering heeft de zogenaamde Energiewende bijgestuurd. De vergroening wordt afgeremd, en blijft daardoor betaalbaar. De toename van opwekkingscapaciteit voor duurzame energie is in Duitsland voortaan aan grenzen gebonden per opwekkingstechniek. Als er toch meer capaciteit bijkomt, wordt die niet gesubsidieerd. Dit alles moet de zogenaamde Energiewende betaalbaar houden. De huishoudens draaien op voor bijna de volledige meerkost, omdat de Duitse industrie grotendeels is vrijgesteld van heffingen die de groene energie stimuleren. De Duitse minister van Energie heeft ook met de Europese Commissie een akkoord gesloten. Het compromis komt erop neer dat de vrijstellingen behouden blijven voor de energie-intensiefste bedrijven. De hervorming van de energiewet is een van de belangrijkste verwezenlijkingen van de centrum linkse regering Merkel. De Duitse milieubeweging wees de hervorming af. Vooral omdat de voordelen voor de industrie grotendeels blijven bestaan, terwijl de prijsstijgingen voor de consumenten zullen verdergaan. (De Standaard - reuters - 9/04/2014)

Plastic zakje verplicht betalend

Het Europees Parlement heeft beslist dat wie in de toekomst een plastic zakje vraagt aan de kassa, dat overal verplicht moet betalen. Dat zal de mensen aansporen een herbruikbare tas te gebruiken, zegt europarlementslid Philippe De Backer (Open VLD). In Europa worden jaarlijks gemiddeld 100 miljard plastic zakjes of 200 per European gebruikt. In Denemarken en Finland zijn dat er 4 per persoon, maar in landen als Polen, Portugal, Slovenië en Slowakije loopt dat naar schatting op tot 466. De Belg gebruikt gemiddeld 97 plastic zakjes per jaar. Europa wil dat tegen 2020 80% minder zakjes worden gebruikt. Plastic zakjes voor vlees, vis, zuivel en fruit mogen gratis blijven. (De Tijd - M. De Roo - 17/04/2014)

EU wil exoten verbieden

Het Europees Parlement keurde nieuwe wetgeving goed die de verspreiding van

invasieve dier- en plantensoorten moet stoppen. Er komt een ban op bezit, transport, verkoop en kweek van soorten die de 'bezorgdheid van de Unie' opwekken. De lijst zou eerst tot vijftig worden beperkt, maar die grens is nu weggefallen. Welke soorten er precies allemaal op komen, is nog niet duidelijk. EU-rapporten ramen de economische kosten van de exoten op zo'n twaalf miljard euro per jaar, via schade aan infrastructuur zoals dijken, verminderde opbrengst in land- en bosbouw, ziektekosten. De lidstaten moeten een analyse maken van de wegen waarlangs exoten binnen geraken en zich verspreiden, een bewakingssysteem opzetten en een actieplan voor opruiming of, als dat niet meer kan, indijking. Controles aan de buitengrenzen worden versterkt. De druk van invasieve soorten stijgt, dankzij de mondialisering. (De Standaard - P. Van Dooren - 18/04/2014)

Versterkte controle op illegaal afvaltransport

Het Europees Parlement stelt paal en perk aan afvalcriminaliteit en geeft daarbij de inspectiediensten meer armslag. Jaarlijks wordt immers minstens 2,8 maar mogelijk 70 miljoen ton gevaarlijk afval illegaal verscheept. Eind maart bereiken het Europees Parlement en de lidstaten een compromis inzake illegale afvaltransporten. Het akkoord eist strengere controlemaatregelen. Zo moeten alle lidstaten uitgewerkte inspectieplannen voorleggen inclusief hoeveel middelen daarvoor worden vrijgemaakt. Concreet moeten de controlediensten een minimaal aantal fysieke inspecties van installaties en transporten uitvoeren. De nieuwe afvalverordening treedt begin 2016 in werking. Een jaar later moeten de eerste actieplannen worden voorgelegd. Alleen al het naleven van de Europese wetgeving op het vlak van afvalstoffen kan de verwerkingsindustrie een bijkomende omzet van 42 miljard euro per jaar opleveren, goed voor honderdduizenden nieuwe banen. Een recente studie wijst uit dat een goed afvalbeleid 860.000 jobs kan opleveren. Een krachtig afvalbeleid vermindert bovendien de CO2-uitstoot met 415 miljoen ton. (De Tijd - K. Van Haver - 17/04/2014)

Kredietcrisis en overheidsdeficits

Nood aan een Europese kredietagentschap

Volgens Philippe Kotsaridis, belastingadviseur, zijn er vier redenen om snel een geïntegreerde, onafhankelijke en Europees kredietagentschap op te richten:

- om de ondoorzichtige kwalificatieprocedures uit te schakelen;
- om het oligopolistische karakter van deze sector uit te schakelen;
- om belangenconflicten te voorkomen;
- om de extra kost van betwifelbare negatieve adviezen te voorkomen.

Dit onderwerp moet onmiddellijk worden aangesneden zodra de Europese Commissie en het Europees Parlement geïnstalleerd werden.

(New Europe - P. Kotsaridis - 6/04/2014)

IMF vraagt simpeler regels voor begroting

De Europese begrotingsregels moeten simpeler en meer ruimte bieden voor investeringen. De Europese Centrale Bank moet het 'hardnekkige probleem' van de lage inflatie aanpakken. Die waarschuwing kregen de ministers van Financiën van de eurozone van Christine Lagarde, de topvrouw van het IMF. De werkloosheid is onaanvaardbaar hoog, de overheidsschulden blijven te groot en de inflatie is zorgwekkend laag. Bovendien is de economische groei niet sterk genoeg. Die problemen wil het IMF samen aangepakt zien. De top van het IMF is al langer overtuigd dat het Europese strenge saneringsbeleid nefaste gevolgen heeft en bijgestuurd moet worden. Eurocommissaris Olli Rehn wees erop dat er veel flexibiliteit zit in de toepassing van die begrotingsregels. (De Tijd - K. Van Haver - 20/06/2014)

Geldkraan naar Griekenland opnieuw open

Na maandenlang discussiëren vinden de ministers van Financiën van de eurolanden dat Griekenland voldoende heeft hervormd om de voorlaatste schijf reddingssteun op de

rekening te krijgen. Het geld is nodig omdat Griekenland nog altijd is afgesloten van de financiële markten en in mei voor 9,3 miljard euro schulden moet afbetalen, voor een groot deel aan de ECB. Afgelopen weekend raakten de Griekse meerderheidspartijen het eens over nieuwe hervormingen. Ze besparen in de gezondheidszorg, verminderen de macht van de vakbonden in loononderhandelingen en heffen enkele regels op die zuivelboeren beschermden. De procedures voor privatiseringen zijn versoepeld. De Europese ministers van Financiën wachten nog met de uitbetaling van de twee schijven van, telkens 1 miljard euro omdat ze zeker willen zijn dat de zopas geplande hervormingen de komende weken en maanden ook correct worden uitgevoerd. Voor Griekenland dringt de tijd. De vraag wordt of een derde reddingsplan onvermijdelijk wordt. De Griekse regering ontkent dat officieel en gaf al aan dat ze zal proberen geld te lenen op de financiële markten. (De Tijd - B. Haeck - 2/04/2014)

Méer zorgen dan in 2007

Topeconoom William White waarschuwde als één van de allereersten voor de nakende financiële storm (in 2007). Vandaag baart de wereld hem nog méer zorgen. Na een periode van excessieve kredietverlening volgt normaal een periode van schuldafbouw. Maar is ditmaal niet gebeurd. Door de lage rente worden de mensen aangemoedigd om te leven met de schulden die ze hebben, of zelf meer schulden aan te gaan. In de loop der jaren is de aandacht verschoven van het bewaren van de financiële stabiliteit naar het stimuleren van de vraag. De gevolgen van een lagerentebeleid beginnen op middellange termijn steeds zwaarder te wegen. In theorie lijkt dat beleid zeer redelijk, maar je krijgt niet altijd de resultaten die je verwacht. Veel bedrijven kunnen vandaag lenen tegen een historische lage rente. Dat moet hen aanzetten om te investeren. maar in de plaats gebruiken ze het goedkope geld om eigen aandelen in te kopen en dividenden uit te betalen, omdat daardoor de aandelenkoers en de winst per aandeel hoger gaat. De markten zijn duidelijk

zeer sterk gestegen. En als er niets is om die stijging te rechtvaardigen, dan zullen ze ooit terugvallen. We hebben geen idee wie die verliezen zal moeten slikken. En ook naar de impact van die verliezen blijft het gissen.' 'Zolang je al de problemen probeert op te lossen met monetair beleid alleen zullen de sociale en politieke spanningen blijven stijgen. En op een dag leef je in een wereld met gigantische schulden en een economische onbalans, en is je ammunitie als centrale bank bijna opgebruikt.' 'Politici hadden zes jaar geleden al knopen moeten doorhakken.' (De Tijd - J. Vekeman - 17/06/2014)

Harde aanpak

De monsterboete voor BNP Paribas Fortis maakt duidelijk dat de banken het spel volgens de Amerikaanse regels moeten spelen. Anders worden ze hard aangepakt. Het nieuwe credo luidt dat geen enkele bank 'too big to jail' is. (De Tijd - J. Vanempen - 2/07/2014)

Frankrijk wil begrotingsuitstel

De nieuwe Franse regering blijft ernaar streven haar begrotingsdoelstellingen na te leven. 'Maar we gaan met Europa praten over nieuwe deadlines voor de afbouw van het deficit', zei de nieuwe minister van Financiën, Michel Sapin. De Europese autoriteiten maakten al duidelijk dat ze niet staan te springen om Frankrijk nog eens extra uitstel te geven om zijn begrotingsdoelstellingen te realiseren. 'Frankrijk heeft al twee jaar extra gekregen om zijn begrotingstekort terug te dringen en de concurrentiekracht op te krikken. Het moet nu extra inspanningen leveren', zei Jeroen Dijsselbloem, de voorzitter van de eurogroep. (De Tijd - L. Dierckx - 3/04/2014)

Portugal: 'cleane' exit

De premier van Portugal, Passos Coelho, kondigde in een televisiegesprek aan dat op 17 mei een einde komt aan het huidige noodhulpplan voor Portugal. Hij stelde dat zijn land geen beroep meer zal doen op nieuwe noodhulp. Het ziet er echter nu naar uit dat de drastische hervormingen van de regering hun vruchten beginnen af te werpen.

In drie jaar tijd werd het begrotingstekort met meer dan de helft teruggebracht, naar 5,1% vorig jaar. En ook de economie is aan de beterhand. Dit jaar wordt zelfs een groei van 1,5% verwacht. Tegelijk begon de werkloosheid te dalen. Tot 15% begin dit jaar. Ook het vertrouwen van de internationale markten in het land is aan de beterhand. De langetermijnrente voor staatspapier daalde van 12 naar 4%. Het zal nog enkele jaren duren om het huis in orde te krijgen en uit de gevarezone te geraken. (De Standaard - J. da Silva - 5/05/2014)

Europa staat voor de bocht

Terwijl zuidelijke schuldenlanden zoals Frankrijk en Italië hun begrotingen bijsturen, laat Duitsland eindelijk de teugels wat losser. Zelfs de Duitsers zijn het matigen moe. Ze hebben jarenlang ingeleverd om hun bedrijven sterker te maken. Nu willen ze hun deel van de koek. Het is een ombuiging die niet valt tegen te houden. Ook de landen die het dichtst bij het Duitser model aansloten, zoals Nederland en de scandinavieren, hebben zich vertild. Ze hebben zo hard bespaard dat hun motor is stilgevallen. Het nachtmerrie-scenario, waar The Economist terecht voor waarschuwt, is dat de strijd om de versterking van de concurrentiekracht in heel Europa stilvalt, als zelfs de besten er de brui aan geven. Dan ziet het er beroerd uit, want de rest van de wereld heeft tijdens de crisis niet stilgezeten. Europa staat voor een belangrijke bocht. Zijn leiders weten dat er dringend tastbare resultaten moeten komen in de vorm van banen. Een amechtige conjunctuur die geen jobs schept, zou fatale gevolgen hebben. Alleen groei kan de schuldberg doen wegsmelten. (De Standaard - Bart Sturtewagen - 2/05/2014)

Banken betalen toezicht

Het toezicht dat de ECB, als uitvloeisel van de bankenunie op de financiële instellingen zal uitoefenen, kost de Europese banken volgend jaar in totaal zo'n 260 miljoen euro. Op 4 november 2014 treedt het gezamenlijke banktoezicht in werking, per 1 januari 2015 is ook het afwikkelmechanisme actief als een bank in problemen komt. (De Standaard - belga - 27/05/2014)

ECB ernstig bezorgd over sterke euro

‘De stijging van de euro in een context van lage inflatie is erg verontrustend.’ Dat heeft Mario Draghi, de voorzitter van de ECB herhaaldelijk onderstreept. Draghi liet duidelijk doorschemeren dat de ECB haar monetair beleid zal versoepelen. Er is een consensus om ons niet neer te leggen bij een te lange periode van lage inflatie.’ De erg lage inflatie bemoeilijkt schuldafbouw. De recente daling van de inflatie is volgens Draghi te wijten aan de stijging van de euro. De ECB staat onder toenemende druk om haar monetair beleid te versoepelen en de euro omlaag te duwen. (De Tijd - K. Vervenne - 9/05/2014)

ECB geeft economie zuurstofkuur

De Europese Centrale Bank heeft een groot pakket maatregelen aangekondigd om de

economie te ondersteunen. Maar ze hield haar grote bazooka op zak. Een verdere versoepeling van het monetair beleid was noodzakelijk omdat de inflatie nog minstens drie jaar te laag blijft. Om de inflatie op te krikken en de kredietverlening aan te zwengelen, verlaagt de ECB voor het eerst een van haar rentetarieven tot ondernul, stimuleert de kredietverstrekking aan bedrijven en gezinnen, en belooft dat ze rente nog lang laag zal houden. De banken kunnen onbeperkt geld lenen tot eind 2016. Voorts verstrekt de ECB ook langlopende leningen met een looptijd tot 2018 aan banken. De ECB koopt voorlopig geen obligaties. Een dergelijke ingreep zou in Duitsland erg omstreden zijn. De euro verzwakte na de bekendmaking van de maatregelen, maar herstelde snel. Dat is slecht nieuws, want de dure eenheidsmunt is een van de belangrijkste oorzaken voor de te lage inflatie. (De Tijd - W. Vervenne - 6/06/2014)

Groei en werk

Draghi pleit voor Europees economisch beleid

De eurolanden moeten hun economisch beleid op Europees niveau afstemmen om een herhaling van de crisis van de afgelopen jaren te voorkomen. ‘Economisch beleid kan niet louter een nationale aangelegenheid zijn’, zegt Draghi. ‘Voor het begrotingsbeleid is er al een zekere gemeenschappelijke discipline. Maar de grote onbalans tussen eurolanden is veroorzaakt door een gebrek aan structurele hervormingen in sommige landen. De volgende stap is om structurele hervormingen ook onder een gemeenschappelijke discipline te brengen.’ De economische coördinatie die de afgelopen jaren in de eurozone is ontstaan ziet Draghi als ‘een eerste stap’ op weg naar een perfecte muntunie. ‘Bij de begrotingsafspraken hebben we soevereiniteit gedeeld met de lidstaten. Zo zou dat ook moeten met de arbeidsmarkt, concurrentievermogen, bureaucratie, afspraken over de intern markt. Het economisch beleid is een gemeenschappelijk

belang van de eurolanden. De eventuele overdracht van bevoegdheden zorgt in veel landen voor onrust, maar de discussie erover moet worden gevoerd.’ (De Standaard - belga - 21/06/2014)

Alleen redding door innovatie en meerwaarde

Het politieke debat over de economie legt terecht een zware nadruk op competitiviteit door lagere loonkosten. Een competitieve industrie heeft evenzeer nood aan een wedergeboorte. Het nieuwe industriebeleid (NIB) van de Vlaamse regering kiest resoluut, met succes, voor de supply-side-aanpak. Het NIB, dat in de Europese visie over industriële renaissance past, is een bottom-up benadering. Daarbij worden de juiste randvoorwaarden gecreëerd zodat ondernemingen schaalvoordelen kunnen realiseren om door te groeien tot wereldspelers, met productiviteitswinsten zonder jobverlies, maar integendeel met jobcreatie. Daarom is het NIB in Vlaanderen

niet gericht op het ondersteunen van één bedrijf, maar op clusters van bedrijven en kennisinstellingen. Het doel is een maximale uitwisseling van expertise, knowhow en logistieke voordelen. Dat betekent dat we moeten afstappen van het traditionele sectormatige denken, en eerder een beleid uitstippelen in functie van

ondernemingsclusters over de sectoren heen. We halen het niet als we ons blindstaren op loonkosten en tegelijk een verouderd industrieel beleid blijven aanhangen. Alleen een nieuwe industrie, die in de eerste plaats competitief is door innovatie en meerwaarde, zal banen en welvaart opleveren. (De Tijd - prof. J. Konings, KLeuven - 3/05/2014)

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Een **gratis dienst** van ESIC aan belangstellenden - studenten of volwassenen - biedt de mogelijkheid **om ESIC te raadplegen** voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema dat binnen de sfeer van de Europese Unie ligt.

Contact: Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

www.europadebat.be

e-mail esic@telenet.be

50 jaar ESIC

In februari 1963 zag het **Europees Studie- en Informatiecentrum** (ESIC) vzw het licht. Na twee succesvolle deelnames aan de Vrije Europese verkiezingen in 1959 en in 1961, besloten een aantal Europese federalisten dat een studie en informatiecentrum beter de blijvende behoefte aan duiding en informatie zou kunnen invullen. De eerste jaren waren een demonstratie van succesvolle werking onder de bezielende leiding van Ludo Dierickx. Toen de televisie in Vlaanderen het publiek aan de sofa's kluisterde, moesten andere wegen worden bewandeld. In het vooruitzicht van de eerste directe verkiezingen van het Europees Parlement in 1979, werd door ESIC een gok naar 'professionalisering' gedaan, met als gevolg drie vaste werknemers en 5 BTKers.

Toen de uitbetaling van de werkingssubsidies twee jaar lang - bij gebrek aan geld - niet plaatsvond, moest dit schone verhaal een andere wending nemen. Toen werd met pijn in het hart overgeschakeld op volledig vrijwilligerswerking, zoals dat voordien het geval was. Vanaf dan (1980) heeft Robert Verschooten het heft in handen, omringd door toegewijde medewerkers.

Een no-nonsense beleid bleek haalbaar en inmiddels zagen de publicaties **ESIC Nieuwsbrief** (c), als kwartaal retrospectief, en de Reeks '**Welk Europa?**' (c), met themanummers, het licht. Nummer 97 van de Nieuwsbrief en nummer 51 in de Reeks '**Welk Europe?**' werden gepubliceerd. In 2008 zag de **website van ESIC** www.europdebat.be (c) het licht, met elkaar snel opvolgende updates. Uiteraard worden die publicaties aangevuld door vormingswerk, voornamelijk in de sessies van **Café-Europa** (c) en de sessies van '**Federalisme, Democratie, Europa**' (c) en door **educatieve activiteiten** zoals publieke voordrachten en voordrachten in scholen.

Hoe groter het onbegrip en de misverstanden over de Europese integratie des te meer de werking van het Europees Studie- en Informatiecentrum (ESIC) een meerwaarde heeft. ESIC wil doorgaan met het duiden van het begrip **Europees federalisme**, als finaliteit voor het Europese project.

Het Europees Studie- en Informatiecentrum wenst zijn **50-jarig jubileum** passend te vieren met een publieke activiteit die doorgaat op 29 april 2014 in de Stadscampus van de Universiteit Antwerpen.

Unie van de Europese Federalisten

Sectie voor België

Een Plan voor een effectief Federaal Europa

Einddoel van het Plan

- Een federaal en democratisch politiek systeem en een participatieve maatschappij in Europa.

Algemene objectieven

- Het Plan promoot een nieuw maatschappijmodel waarin de Europese grondwettelijke waarden worden weerspiegeld.
- Het Plan voert een federaal en gelegitimeerd Europees politiek systeem in, dat de principes van democratie, solidariteit, verantwoordelijkheid, billijkheid en participatie toepast.
- Dank zij federalisme zal de kwaliteit van de aangeboden publieke goederen aan de bevolking verbeteren.
- De bevolking van Europa deelt de Europese soevereiniteit op gelijke voet met de nationale staten.
- Een sociaal Europa schraagt de harmonie in de maatschappij.

Een Plan voor een effectief Federaal Europa

- Het Plan gaat om alle lidstaten van de eurozone die bereid zijn de Europese integratie verder te zetten.
- Het Plan stelt de eurozone in staat eerst een pre-federale Unie en later een federale Unie te worden.
- Het Plan laat de eurozone toe met één democratische stem te spreken in alle politieke aangelegenheden.
- Het Plan voorziet een stappenplan bij de invoering van een nieuwe federale grondwet.
- Het Plan hervormt de Europese Raad in een senaat, die alle wetgevende bevoegdheden deelt met het Europees Parlement, met inbegrip de macht om verdragen te wijzigen en een pre-federale en federale grondwet te formuleren.
- Het Plan voert een verantwoordelijke federale regering in, met reële uitvoerende macht.
- Het Plan stelt een autonoom Europees budget in, gedekt door eigen inkomsten. Dit budget zal geleidelijk toenemen naarmate bevoegdheden worden overgedragen uit de nationale begrotingen.
- Het Plan verleent volledige bevoegdheid aan het Europees Hof van Justitie.
- Het Plan voert het principe in van de autonomie van de eurozone.
- De eurozone blijft open voor andere lidstaten van de EU.